

Monitoring plnenia prijatých opatrení

Psychiatrická liečebňa Sučany

Názov a adresa zariadenia	Psychiatrická liečebňa Sučany, Hradiská 23, 038 52 Sučany
Zriaďovateľ	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Riaditeľ	MUDr. Roman Kľučiarik
Typ zariadenia	Psychiatrická liečebňa
Kapacita zariadenia	182
Dátum výkonu monitoringu	06 – 07. augusta 2019
Monitoring vykonali	JUDr. Zuzana Stavrovská, MUDr. Peter Breier, Doc. MUDr. Alexandra Bražinová, PhD., MPH, JUDr. PhDr. Ivona Kardianová, JUDr. Maroš Matiaško, LLM.
Dátum monitoringu plnenia prijatých opatrení	28. decembra 2023
Aktuálny počet pacientov	177
Monitoring plnenia prijatých opatrení vykonali	JUDr. Zuzana Stavrovská, JUDr. Kristína Čahojová, Mgr. Jana Beličáková, JUDr. Nadežda Šebová
Spisová značka	KZP/MO/0779/2023/08R

JUDr. Zuzana Stavrovská

komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

Základným východiskom pre monitorovanie plnenia opatrení v pôsobnosti komisára pre osoby so zdravotným postihnutím je zákon č. 176/2015 Z.z. o komisárovi pre deti a o komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o komisárovi“).

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím (komisár) podieľa na ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím

1. podporou a presadzovaním práv priznaných osobe so zdravotným postihnutím medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná (§ 8 ods. 1, písm. a) zákona o komisárovi).
2. plnením úloh národného preventívneho mechanizmu podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná (§ 8 ods. 1, písm. b) zákona o komisárovi).

Komisár monitoruje dodržiavanie práv osoby so zdravotným postihnutím najmä vykonávaním nezávislého zisťovania plnenia záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná (§ 10 ods. 1, písm. b) bod 1 zákona o komisárovi). V tomto prípade ide o záväzky vyplývajúce z Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z.z.) (Dohovor).

Podľa § 10 ods. 1, písm. b) bod 2 zákona o komisárovi, komisár monitoruje dodržiavanie práv osoby so zdravotným postihnutím najmä uskutočňovaním systematických návštev miest podľa odseku 2 písm. h) na účely plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu. Sú to miesta, kde sa nachádzajú alebo sa môžu nachádzať osoby so zdravotným postihnutím obmedzené na slobode orgánmi verejnej moci alebo v dôsledku odkázanosti na poskytovanie starostlivosti, najmä zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb a iných zariadení poskytujúcich podobnú starostlivosť vrátane zariadení bez registrácie podľa osobitného predpisu, tým nie je dotknutá pôsobnosť iných orgánov verejnej moci (§ 10 ods.2, písm. h) zákona o komisárovi). V tomto prípade ide o záväzok vyplývajúci z Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (vyhláska ministra zahraničných vecí č. 143/1988 Zb.) v znení Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu¹ (Dohovor proti mučeniu).

---

¹ Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 448/2023 Z. z.

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím je oprávnený požadovať stanovisko k výsledku posúdenia podľa odseku 1 písm. a) a stanovisko k výsledku monitorovacej činnosti podľa odseku 1 písm. b) a prijatie opatrení, ak výsledkom posúdenia alebo monitorovacej činnosti je zistenie, že bolo porušené právo osoby so zdravotným postihnutím alebo ohrozené právo osoby so zdravotným postihnutím (§ 10 ods. 2, písm. a), bod 4 zákona o komisárovi).

Podľa § 10 ods. 2, písm. f zákona o komisárovi je komisár pre osoby so zdravotným postihnutím oprávnený navrhovať prostriedky nápravy podľa výsledkov posúdenia podľa odseku 1 písm. a) alebo podľa výsledkov monitorovacej činnosti podľa odseku 1 písm. b) zákona o komisárovi.

Podľa § 26 ods. 2 zákona o komisárovi ak orgán verejnej správy, právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, na ktorých sa vzťahuje pôsobnosť komisára, neprijmú prostriedok nápravy navrhnutý komisárom alebo nesplnia povinnosť podľa odseku 1, komisár oznámi túto skutočnosť ich nadriadenému orgánu; ak orgán verejnej správy nemá nadriadený orgán, komisár predloží informáciu o tejto skutočnosti na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Jedným z oprávnení komisára pre osoby so zdravotným postihnutím je aj oprávnenie navrhovať prostriedky nápravy podľa výsledku monitorovacej činnosti dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím. Toto oprávnenie komisár pre osoby so zdravotným postihnutím uplatňuje formou odporúčaní v správe, ktorú vydáva a doručuje Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „úrad komisára“) každému zariadeniu, v ktorom vykonal monitorovanie dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím. Navrhnuté opatrenia komunikuje s monitorovaným zariadením s možnosťou vyjadriť sa k nim a ustáliť ich konečné znenie.

Plnenie prijatých opatrení úrad komisára pravidelne vyhodnocuje posudzovaním vyjadrení monitorovaného zariadenia, ktoré tento predkladá v stanovených termínoch, ako aj následnou osobnou návštevou náhodne vybraného monitorovaného zariadenia. Osobnú návštevu vykonáva monitorovací tím úradu komisára zložený z jeho zamestnancov a odborných spolupracovníkov.

Cieľom monitorovania plnenia opatrení navrhnutých na základe už v minulosti vykonaného monitoringu práv osôb so zdravotným postihnutím podľa Dohovoru je s odstupom času zhodnotiť, či došlo k odstráneniu zistených porušení práv osôb so zdravotným postihnutím zo strany monitorovaných zariadení a tým k zlepšeniu kvality života ich klientov. Prijatie a plnenie navrhnutých opatrení možno považovať za významný prostriedok posilnenia ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím v týchto zariadeniach. Ak monitorované zariadenie neprijme opatrenia navrhnuté komisárom pre osoby so zdravotným postihnutím, je to dôvodom na to, aby túto skutočnosť oznámil jeho nadriadenému orgánu a v prípade, že nadriadený orgán nemá, predložil informáciu o tejto skutočnosti na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Pred uplatnením tohto oprávnenia komisár zisťuje skutočný stav v realizácii prostriedkov nápravy zo strany monitorovaného zariadenia.

Jedným z dôležitých cieľov je pomocou analýz výsledkov monitorovacích návštev pomôcť zabezpečiť vysokokvalitné služby v zdravotníckych zariadeniach v budúcnosti.

Ak boli v Správe Úradu komisára z monitorovania dodržiavania správ osôb so zdravotným postihnutím navrhnuté opatrenia aj pre zriaďovateľa monitorovaného zariadenia, je súčasťou správy z monitorovania plnenia prijatých opatrení aj stanovisko tohto zriaďovateľa.

*Sumarizácia a plnenie navrhnutých opatrení v PL Sučany.
Hodnotenie plnenia opatrení úradom komisára.*

Všeobecné informácie.

Úrad komisára konštatuje, že PL Sučany zaslala svoje vyjadrenie k plneniu opatrení na základe monitoringu vykonaného v roku 2019 v stanovenom termíne. Osobná návšteva v PL Sučany dňa 28.12.2023 bola zameraná na monitorovanie plnenia prijatých opatrení a bola vykonaná neohlásene. Monitorovací tím úradu komisára v zložení:

- JUDr. Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím,
- JUDr. Kristína Čahojová, právnička úradu komisára, národný preventívny mechanizmus,
- Mgr. Jana Beličáková, právnička úradu komisára, národný preventívny mechanizmus,
- JUDr. Nadežda Šebová, právnička úradu komisára

prehliadkou priestorov liečebne, rozhovormi s jej zamestnancami a pacientami hodnotil plnenie prijatých opatrení a súčasne zhodu písomného stanoviska PL Sučany so skutočným stavom.

V nadväznosti na monitorovaciu návštevu 28.12.2023 úrad komisára požiadal PL Sučany o poskytnutie dokumentácie týkajúcej sa plnenia opatrení z roku 2019. Dokumentácia bola doručená úradu komisára až 20.02.2024 hoci prisľub o jej zaslanie znel do jedného mesiaca od vykonania monitorovacej návštevy 28.12.2023.

Správa z monitorovania plnenia prijatých opatrení obsahuje sumarizáciu opatrení, ako prostriedkov nápravy pre monitorované zariadenie, termíny ich plnenia, stanoviská zariadenia predložené úradu komisára v určených termínoch a hodnotenie plnenia opatrení úradom komisára na základe osobnej návštevy zariadenia.

Vzhľadom na závažnosť zistení pri monitorovaní plnenia prijatých opatrení podľa Dohovoru, úrad komisára dospel k záveru, že je nevyhnutné ďalej postupovať podľa § 10 ods. 1, písm. b) bod 2 zákona o komisárovi, t.j. uskutočniť návštevu PL Sučany v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu podľa Dohovoru proti mučeniu, ktorá bude nasledovať bezprostredne po monitoringu plnenia prijatých opatrení.

Preto sú v tejto správe uvedené hodnotenia plnenia opatrení bez záveru, či boli alebo neboli splnené, ako aj bez nových termínov na ich plnenie. Prijaté opatrenia budú ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.

K jednotlivým opatreniam.

Na webovom sídle PL Sučany sa uvádza jej kapacita 250 lôžok, skutočná kapacita je však 182 lôžok. Podľa vyjadrenia riaditeľa je tomu tak z dôvodu, že PL Sučany je subjektom hospodárskej mobilizácie, má však podanú žiadosť o zníženie kapacity na 200 lôžok.

Termín plnenia ihneď

Opatrenie	číslo
<p><u>Opatrenie:</u> Prijať opatrenie na zabezpečenie súkromia pacientov používajúcich sociálne zariadenie a rozdelenie toaliet a sprch podľa pohlavia. Zabezpečiť ochranu intimity a súkromia pacientov, ktorí používajú sociálne zariadenie. Napr. je možné vonkajšie dvere zabezpečiť guľou a pacient by nebol rušený počas vykonávania hygienických úkonov. Univerzálny kľúč by mali k dispozícii zamestnanci pre prípadný okamžitý vstup.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – koedukované oddelenia majú oddelené mužské a ženské toalety a sprchy. Každá sprcha má záves a je vybavená dostatočným množstvom vešiakov pre osobné veci a uteráky, aj s bezbariérovým prístupom.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Z rozhovorov so zamestnancami liečebne vyplynulo, že na akútnom oddelení nie sú toalety a sprchy uzamykateľné. Na oddelení závislostí majú pacienti k dispozícii kľúče. Na ostatných oddeleniach nie sú toalety a sprchy uzamykateľné. Akútne oddelenie je určené len pre pacientov liečebne, ktorým sa zhorší zdravotný stav, alebo sú prijatí zo zdravotníckeho zariadenia (nemocnice) v zlom zdravotnom stave. To platí aj pre pacientov s nariadenou ochrannou liečbou, ktorí tvoria cca 40% z celkového počtu pacientov. V tejto veci sa PL Sučany obrátila na Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR).</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje nesúlad skutočného stavu s písomným vyjadrením PL Sučany a plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci monitoringu a následného plnenia úloh zo strany národného preventívneho mechanizmu.</p>	4

<p><u>Opatrenie:</u> Na uzavretom oddelení umožniť pacientom návštevy na dennej báze v dostatočnom súkromí.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – v liečebni budú umožnené návštevy pacientov uzatvoreného oddelenia na dennej báze v dostatočnom súkromí po ukončení zákazu návštev v súvislosti so súčasnou pandemickou situáciou.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa Vnútorného poriadku PL Sučany z 12.02.2024 sú návštevy možné len vo vyhradených priestoroch liečebne. Návštevné hodiny v liečebni sú možné denne od 13:30 hod. – 17:00 hod, na uzatvorenom oddelení od 13:30 hod. – 16:00 hod. po vopred dohodnutom telefonickom dohovore na presne stanovený čas s dĺžkou návštevy maximálne 1 hodinu.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že v monitorované zariadenie upravilo svoje vnútorné predpisy v súlade s prijatým opatrením, jeho praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	6
<p><u>Opatrenie:</u> Zabezpečiť schránku na sťažnosti pacientov priamo na oddeleniach.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – na každom oddelení je schránka na sťažnosti pacientov.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa Vnútorného poriadku PL Sučany z 12.02.2024 pacient má právo uplatňovať sťažnosť. Písomnú sťažnosť je možné vhodiť do schránky umiestnenej pri telefónnom automate, na oddeleniach alebo osobne odovzdať vedúcej sestre na oddelení. Sťažnosti sú evidované na sekretariáte liečebne a ich riešenie je v kompetencii vedúcich úsekov. Monitorovací tím zistil, že schránky na sťažnosti sú dostupné na každom oddelení.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že v monitorované zariadenie upravilo svoje vnútorné predpisy v súlade s prijatým opatrením, ich praktické uplatňovanie</p>	12

<p>bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Zabezpečiť informácie o postupoch, ako sa môžu pacienti sťažovať na postupy v zariadení, na nevhodné správanie zamestnancov a iné na báze dôvery tak, aby boli pacienti chránení pred negatívnymi dôsledkami ich sťažností.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – vypracovaný je informačný dokument o postupoch, ako sa môžu pacienti sťažovať na postupy v zariadení bez negatívnych dôsledkov ich sťažností.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa Vnútorného poriadku PL Sučany z 12.02.2024 pacient má právo uplatňovať sťažnosť. Písomnú sťažnosť je možné vhodiť do schránky umiestnenej pri telefónnom automate, na oddeleniach alebo osobne odovzdať vedúcej sestre na oddelení. Sťažnosti sú evidované na sekretariáte liečebne a ich riešenie je v kompetencii vedúcich úsekov.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že v monitorované zariadenie upravilo svoje vnútorné predpisy v súlade s prijatým opatrením, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	13
<p><u>Opatrenie:</u> Zapojiť pacientov do tvorby svojich individuálnych liečebných plánov, ich následných zmien a informovať ich tiež o dosiahnutom pokroku v liečbe - zahrnúť, napr. do týždennej epikrízy zhodnotenia zdravotného stavu.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – pacienti sú zapojení do tvorby svojich individuálnych liečebných plánov a informovaní o dosiahnutom pokroku v liečbe. 20.02.2024 – pacienti sú zapojení do tvorby individuálnych liečebných plánov a informovaní o priebehu liečby, dosiahnutom pokroku a prognóze prepustenia. Záznamy sú realizované s ohľadom na personálne možnosti liečebne.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Monitorovaciemu tímu bola poskytnutá informácia, že individuálne liečebné plány nie sú vypracované, všetky informácie sú súčasťou dekurzu. K stanovisku liečebne nebol doložený žiadny individuálny liečebný plán, ktorý by preukazoval plnenie opatrenia.</p>	14

<p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje nesúlad skutočného stavu s písomným vyjadrením PL Sučany a plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Pre pacientov zabezpečiť informácie o liečbe, o podávaných liekoch, ako aj o iných formách liečby, spolu s informáciou o možných vedľajších účinkoch podávaných liekov.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – pacienti sú informovaní o liečbe, podávaných liekoch, ako aj o možných ich vedľajších účinkoch.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa vyjadrenia zamestnancov liečebne sú pacienti o liečbe, o podávaných liekoch, ako aj o iných formách liečby, spolu s informáciou o možných vedľajších účinkoch podávaných liekov informovaní len ústne, podanie informácií sa písomne nezaznamenáva, pacient podpisuje informovaný súhlas. Monitorované zariadenie nemôže teda preukázať, že opatrenie splnilo a plní.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje nesúlad skutočného stavu s písomným vyjadrením PL Sučany a plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	15
<p><u>Opatrenie:</u> Spracovať smernicu o povinnosti informovať pacienta, ktorý je pozbavený/obmedzený v spôsobilosti na právne úkony primeraným spôsobom o liečbe, či zadržaní v zariadení bez slobodného a informovaného súhlasu, urobiť o tom záznam, ktorý pacient svojim podpisom potvrdí.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – bola vypracovaná smernica o povinnosti informovať pacienta, ktorý je pozbavený/obmedzený v spôsobilosti na právne úkony o liečbe. Je o tom urobený záznam, ktorý pacient potvrdzuje svojim podpisom. 20.02.2024 – povinnosť informovať každého pacienta o uvedených skutočnostiach je súčasťou aktuálneho Vnútorného poriadku liečebne.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u></p>	16

<p>Vnútorný poriadok liečebne neobsahuje spôsob informovania pacienta obmedzeného/pozbaveného spôsobilosti na právne úkony.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje nesúlad skutočného stavu s písomným vyjadrením PL Sučany a plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Zabezpečiť pacientom na nástenkách v zariadení informácie o právach pacientov v zrozumiteľnej forme.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – na nástenkách na každom oddelení sú zverejnené informácie o právach pacientov v zrozumiteľnej forme.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Nie na všetkých oddeleniach sú na nástenkách informácie pre pacientov, napr. na akútnom oddelení nie sú na nástenke dostupné tieto informácie.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie upravilo svoje vnútorné predpisy v súlade s prijatým opatrením, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	19
<p><u>Opatrenie:</u> Priať potrebné opatrenia k zabráneniu nevhodného prístupu zamestnancov k pacientom. Zabezpečiť pacientom na nástenkách v zariadení informácie o právach pacientov v zrozumiteľnej forme.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – boli prijaté opatrenia na zabránenie nevhodného prístupu zamestnancov k pacientom – je vypracovaný etický kódex zamestnanca. Na nástenkách oddelení sú informácie o právach pacientov v zrozumiteľnej forme. 20.02.2024 – vypracovaný Etický kódex zamestnanca, vypracované informácie o právach pacientov dostupné na nástenkách oddelení, 25.01.,26.01. a 04.05.2023 sa zdravotníci zamestnanci zúčastnili kurzu asertívnej komunikácie, krízovej komunikácie a deeskalačných techník v rozsahu 7 hodín (príloha č. 2.4). 18.11., 25.11., 28.11. a 02.12.2019 – školenie psychológmi – Prístup k pacientovi, vybrané modelové situácie v komunikácii s pacientom s duševným ochorením (príloha č. 2.5).</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u></p>	20

<p>Úrad komisára víta prijatie etického kódexu zamestnanca a aj ďalšie opatrenia smerujúce k zabráneniu nevhodného prístupu zamestnancov k pacientom.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie upravilo svoje vnútorné predpisy v súlade s prijatým opatrením, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Zaznamenávať každú izoláciu pacientov spolu s informáciou o ukončení izolácie.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – je zaznamenávaná každá izolácia pacientov spolu s informáciou o ukončení izolácie.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Liečebňa má spracovaný postup pri použití obmedzovacích prostriedkov u pacientov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti (Manuál 02/ÚLPS účinný od 01.04.2023, podľa ktorého o každom použití obmedzovacieho prostriedku je povinný zdravotnícky pracovník vykonať zápis do zdravotnej dokumentácie pacienta.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	24
<p><u>Opatrenie:</u> Monitorovanie používania obmedzovacích prostriedkov kamerovým systémom priebežne/každých 30 minút doplniť o monitoring, ktorý musí byť vykonaný osobne zamestnancom v pravidelných intervaloch.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – je zabezpečené monitorovanie používania obmedzovacích prostriedkov kamerovým systémom aj osobne zamestnancom v pravidelných intervaloch.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Postup pri použití obmedzovacích prostriedkov u pacientov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti upravuje manuál 02/ÚLPS z 01.04.2023. Podľa vyjadrenia zamestnancov liečebne je používanie obmedzovacích</p>	25

<p>prostriedkov zaznamenané v dekurze. Liečebňa tiež doložila prehľad o použití obmedzovacích prostriedkov od marca 2023 do decembra 2023.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov na plnenie opatrenia, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Po ukončení použitia obmedzovacích prostriedkov vysvetliť a vyhodnotiť s pacientom ich použitie a realizovať spätnú väzbu.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03. 2021 – splnené – pacientom je vysvetlené a s nimi vyhodnotené použitie obmedzovacích prostriedkov po ukončení ich použitia.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa písomne spracovaného postupu pri použití obmedzovacích prostriedkov u pacientov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti (Manuál 02/ÚLPS z 01.04.2023) je lekár povinný pacienta informovať o použití obmedzovacieho prostriedku po skončení použitia obmedzovacieho prostriedku v čase, kedy je pacient schopný vzhľadom na svoj zdravotný stav porozumieť informácii o účele, povahe, následkoch a rizikách obmedzovacieho prostriedku.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov na plnenie opatrenia, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	27
<p><u>Opatrenie:</u> Na ochranu práv pacienta odporúčame informovať pacienta a aplikovať informovaný súhlas pred každým výkonom EKT, s uvedením informácie o tom, že tento súhlas môže odvolať.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – je vypracovaný a používaný informovaný súhlas pacienta pred výkonom EKT s uvedením informácie, že tento súhlas môže odvolať.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Liečebňa doložila dva doklady – Informovaný súhlas s aplikáciou elektrokonvulzívnej terapie (v rozsahu 3 strán) a Použitie elektrokonvulzívnej liečby bez súhlasu pacienta (v rozsahu 2 strán). Podľa vyjadrenia</p>	28

<p>zamestnancov liečebne EKT sa aplikuje každý druhý deň. Stane sa, že sa aplikuje aj vitálne EKT, v roku 2023 sa tak nestalo. Aplikuje sa maximálne 10 krát.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov na plnenie opatrenia, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Zabezpečiť informovanosť pacientov o postupoch, ako sa môžu sťažovať na kvalitu poskytovania starostlivosti a na nevhodné správanie zamestnancov, na báze dôvery tak, aby boli chránení pred negatívnymi dôsledkami ich sťažností.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – splnené – je vypracovaný informačný dokument o postupoch, ako sa môžu sťažovať na kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti a na nevhodné správanie zamestnancov tak, aby boli chránení pred negatívnymi dôsledkami ich sťažností.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Liečebňa preložila dokument/list (v rozsahu 1 strany), formulovaný pre pacientov, s informáciami čo je to sťažnosť, postup pri podávaní sťažnosti, čo musí sťažnosť obsahovať, vybavovanie sťažnosti, anonymná sťažnosť, dotazníky spokojnosti a pochvaly. Na konci tohto dokumentu sú uvedené emailové adresy, na ktoré možno adresovať sťažnosti a pochvaly. Podľa tohto dokumentu možno sťažnosti na zdravotníckych pracovníkov podať u vedúcich oddelení, primárov, námestníčky pre ošetrovateľskú, riaditeľa PLS. Podľa vyjadrenia zamestnancov liečebne je tento dokument dostupný na jednotlivých oddeleniach.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov na plnenie opatrenia, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	30
<p><u>Opatrenie:</u> Oboznámiť pacientov s možnosťou obrátiť sa so svojou sťažnosťou na nezávislý orgán ochrany ľudských práv (napr. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím) spolu s uvedením adresy a telefónu orgánov príslušných na vybavovanie sťažností.</p> <p><u>Plnenie:</u></p>	31

12.03.2021 – splnené – je vypracovaný informačný leták umiestnený na nástenke oddelení o možnosti obrátiť sa so svojou sťažnosťou na Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím s uvedením adresy a telefónu.

Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:

Predložený dokument o podávaní a vybavovaní sťažností neobsahuje informácie o možnosti obrátiť sa so svojou sťažnosťou na nezávislý orgán ochrany ľudských práv. Iný dokument preukazujúci plnenie tohto opatrenia liečebňa nepredložila.

Záver:

Úrad komisára konštatuje, že nie je možné posúdiť splnenie opatrenia pre nedostatok dokladov. Jeho plnenie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.

Termín plnenia do 30.6.2021

Opatrenie	číslo
<p><u>Opatrenie.</u> Vytvoriť interný štandard informovaného súhlasu a realizácie EKT podľa platného ŠDTP MZ SR.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – bude splnené do 30.6.2021 – pripravujeme interný štandard informovaného súhlasu a realizácie EKT podľa platného ŠDTP MZ SR. 20.02.2024 – bolo vypracované tlačivo „Informovaný súhlas pacienta pri prijatí do ústavnej starostlivosti“ a „Informovaný súhlas s aplikáciou elektrokonvulzívnej terapie“</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Liečebňa doložila vzory informovaného súhlasu pacienta</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri prijatí do ústavnej starostlivosti, - s aplikáciou elektrokonvulzívnej terapie <p>a vzor použitia elektrokonvulzívnej liečby bez súhlasu pacienta.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie upravilo vnútorné predpisy, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	17
<p><u>Opatrenie.</u></p>	18

Vypracovať informačný leták/brožúru, obsahujúcu informácie o nedobrovoľnej hospitalizácii a nedobrovoľnej liečbe v zariadení, o právach a povinnostiach pacientov, ako aj informácie o ďalšom pred príslušným súdom. Poskytnúť tieto informácie aj v ľahko čitateľnom jazyku a tiež poskytnúť asistenciu v prípade, ak pacient nedokáže obsahu brožúrky porozumieť (dostupné na webovej stránke MZ SR – ŠDTP o nedobrovoľnej hospitalizácii).

Plnenie:

12.03.2021 – bude splnené do 30.6.2021 – pripravujeme informačný dokument obsahujúci informácie o nedobrovoľnej hospitalizácii a nedobrovoľnej liečbe v liečebni, o právach a povinnostiach pacientov, o postupoch pred súdom. Liečebňa informuje príslušnú okresnú prokuratúru v prípade úteku pacienta zo zariadenia v zmysle usmernenia Krajskej prokuratúry v Žiline,

20.02.2024 – bol vypracovaný informačný leták.

Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:

Zamestnanci liečebne v rozhovore uviedli, že informácie o nedobrovoľnej hospitalizácii a nedobrovoľnej liečbe v zariadení, o právach a povinnostiach pacientov, ako aj informácie o ďalšom konaní pred príslušným súdom sú pre pacientov k dispozícii na stránkach liečebne, sú uvedené v jej vnútornom poriadku a sú dostupné na každom oddelení. Informačný leták liečebňa doložila.

Záver:

Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné úpravy vnútorných predpisov na plnenie opatrenia, ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.

Termín plnenia do 31.12.2021

Opatrenie	číslo
<p><u>Opatrenie.</u> Zabezpečiť nácvik evakuačného cvičenia pre zamestnancov a pacientov zariadenia, ktorý slúži ako prevencia na ochranu života a zdravia pacientov v prípade požiaru.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – bude splnené do 31.12.2021 – do konca roka 2021 bude zabezpečený nácvik evakuačného cvičenia pre zamestnancov a pacientov zariadenia, ktorý slúži ako prevencia na ochranu života a zdravia v prípade požiaru. Nácvik bol vykonaný aj v r. 2020 a organizuje sa každoročne. Zamestnanci a pacienti sú informovaní o tom, čorobiť v prípade požiaru,</p>	1

<p>resp. po vydaní rozhodnutia o opustení budovy. Pripravuje sa prieskum trhu na nákup dymových hlásičov.</p> <p>20.02.2024 – cvičný požiarly poplach s evakuáciou zamestnancov a pacientov bol uskutočnený v dňoch 14.02. a 03.03. 2020. Do konca roka 2021 nebol cvičný požiarly poplach uskutočnený z dôvodu pandémie COVID – 19. Po dohode s externým technikom požiarnej ochrany bude cvičný poplach uskutočnený v 1.polroku 2024.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa získaných informácií liečebňa zabezpečila nácvik evakuácie len v teoretickej rovine. Praktický nácvik evakuácie zamestnancov a pacientov nevykonala od roku 2021.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné opatrenia na zabezpečenie cvičného požiarneho poplachu s evakuáciou zamestnancov a pacientov. Úrad komisára zároveň žiada PL Sučany o zaslanie informácie o cvičnom požiarne poplachu do 14 dní od jeho uskutočnenia.</p>	
<p><u>Opatrenie.</u> Nevyhnutnou súčasťou zabezpečenia štandardu a vhodného terapeutického prostredia pre pacientov je zaistenie vhodných životných podmienok. Je potrebná úprava izieb s vyšším počtom lôžok tak, aby zabezpečovali pacientom dostatok súkromia. Ideálne najviac 4 lôžka v jednej izbe.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – plnenie neuvedené – zníženie počtu lôžok na 1 izbe najviac na 4 bude do konca roka nezrealizovateľné vzhľadom na počet izieb. V súčasnosti je v liečebni 6 izieb – 2 posteľových, 2 izby 3 – posteľové, 4 izby – 4 posteľové, 26 izieb je 5 posteľových a 3 izby sú 6 – posteľové. Hľadáme v rámci súčasných možností riešenie na znížení počtu lôžok na izbách. V tomto prípade bude nevyhnutná rozsiahla rekonštrukcia, ktorú plánujeme. Je však naviazaná na získanie kapitálových výdavkov z MZ SR.</p> <p>20.02.2024 – zrušili sme 6. lôžko na izbe odd. A3, zruší sa aj 6. lôžko na izbe odd. A1. rozpracovaný plán na zníženie počtu lôžok aj na izbách všetkých oddelení po presunutí skladov do iných priestorov a následnom vymalovaní miestností, zrušení fajčiarní a po rekonštrukcii kúpeľní a WC (vzniknú nové izby). Po dohode s MZ SR, riaditeľom strategických investícií, bude v roku 2024 vypracovaná štúdia prístavby a rekonštrukcie liečebne. Počet lôžok na jednotlivých izbách k 16.02.2024 je uvedený v prílohe č. 5.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Úrad komisára víta úsilie, ktoré vyvinulo monitorované zariadenie na plnenie opatrenia.</p> <p><u>Záver:</u></p>	3

<p>Úrad komisára konštatuje čiastočné splnenie opatrenia, považuje za nevyhnutné pokračovať v nastavenom trende zlepšovania životných podmienok pacientov. Praktické plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie.</u> Plánovať a realizovať pravidelné vzdelávanie zamestnancov ohľadne používania obmedzovacích prostriedkov a zvládání rizikového správania pacientov (aplikácia obmedzovacích prostriedkov, deeskalačné techniky...)</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – bude splnené do 31.12.2021- k manipulácii s obmedzovacími prostriedkami u pacienta sú zdravotnícki pracovníci školení 1 krát ročne, o čom sa vedie osobitná evidencia. Noví zdravotnícki pracovníci absolvujú školenie pri nástupe do zamestnania. Do konca roka 2021 plánujeme preškolenie zdravotníckych pracovníkov v oblasti komunikačných techník a techník deeskalaácie. 20.02.2024 -zdravotnícki pracovníci boli naposledy školení o používaní obmedzovacích prostriedkov u pacientov v marci 2023 (príloha č. 2.3). novoprijatí zdravotnícki zamestnanci sú školení v rámci adaptačného procesu. 25.01.,26.01.,a 04.05. 2023 sa zdravotnícki zamestnanci zúčastnili kurzu asertívnej komunikácie, krízovej komunikácie a deeskalačných techník v rozsahu 7 hodín (príloha č. 2.4). 18.11., 25.11., 28.11. a 02.12.2019 – školenie psychológmi – Prístup k pacientovi, vybrané modelové situácie v komunikácii s pacientom s duševným ochorením (príloha č. 2.5). Podľa zamestnancov v liečebni používajú len magnetické popruhy a potvrdili aj vzdelávacie aktivity zamerané na používanie obmedzovacích prostriedkov.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné opatrenia zamerané na pravidelné vzdelávanie zamestnancov ohľadne používania obmedzovacích prostriedkov a zvládání rizikového správania pacientov</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné opatrenia zamerané na pravidelné vzdelávanie zamestnancov ohľadne používania obmedzovacích prostriedkov a zvládání rizikového správania pacientov. Ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	10
<p><u>Opatrenie.</u> Priať plán na zníženie počtu sieťových postelí o 5 sieťových postelí do 31.12.2021 a o ďalších 5 postelí každý polrok.</p>	23

<p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – bude splnené do 31.12.2021 – je pripravený plán na zníženie počtu sieťových postelí o 5 sieťových postelí do 31.12.2021 a ďalších 5 postelí každý rok.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Liečebňa predložila prehľad o počte sieťových lôžok, ktorých bolo v čase monitorovacej návštevy spolu 9. Najviac sieťových lôžok (6) bolo na oddelení A3, na ostatných oddeleniach je na každom jedno sieťové lôžko, okrem oddelenia A2, na ktorom nie je žiadne sieťové lôžko.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné opatrenia zamerané na znižovanie počtu sieťových postelí a odporúča v tomto trende pokračovať. Praktické plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
---	--

Termín plnenia priebežne

Opatrenie	číslo
<p><u>Opatrenie:</u> Prehodnotiť a presťahovať pacientov vo vyššom veku oddelene od pacientov mladšieho veku.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 - plnené – pacienti vo vyššom veku sú umiestňovaní oddelene od pacientov mladšieho veku. O umiestnení pacientov rozhoduje ošetrojúci lekár oddelenia.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa získaných informácií sú pacienti vo vyššom veku a s obmedzenou schopnosťou pohybu umiestňovaní na prízemí liečebne s ohľadom na ich zdravotný stav.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie prijalo potrebné opatrenia na splnenie opatrenia. Ich praktické uplatňovanie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	2
<p><u>Opatrenie:</u> Doplniť exteriérovú časť zariadenia vhodným vybavením určeným nielen na oddych pacientov, ale aj pre návštevy pacientov.</p> <p><u>Plnenie:</u></p>	7

<p>12.03.2021 – plnenie neuvedené – v roku 2021 pripravujeme revitalizáciu parku a priestorov medzi budovami s vhodným vybavením určeným na oddych pacientov a návštevy pacientov.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Vedenie liečebne poskytlo monitorovaciemu tímu k nahliadnutiu plány revitalizácie átria. Predtým však plánuje realizácia prístavby v roku 2024 na oddelení A3. liečebňa plánuje prispôbiť priestory aj pre nerušené návštevy pacientov. Doteraz boli zakúpené nové lavičky.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie vyvinulo úsilie na plnenie opatrenia, jeho praktické plnenie bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> <i>Zabezpečiť pre pacientov uzamykateľné skrinky/nočné stolíky.</i></p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – plnenie neuvedené – v marci 2021 prebieha verejné obstarávanie na uzamykateľné nemocničné stolíky pre všetkých pacientov a v úpravách izieb pacientov budeme pokračovať.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Podľa informácií vedenia liečebne verejné obstarávanie bolo ukončené, pacienti dostali k dispozícii nové nočné stolíky, ktoré však nie sú uzamykateľné. Osobné veci majú pacienti uložené v uzamykateľnej miestnosti, na požiadanie im ich zamestnanci vydajú.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie nevyvinulo dostatočné úsilie na plnenie opatrenia. Plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	8
<p><u>Opatrenie:</u> Prijať potrebné kroky a opatrenia k zabezpečeniu dostatočného počtu odborného personálu, či už prijatím novej stratégie, ktorá bude orientovaná na motiváciu zamestnancov, od vhodného pracovného prostredia, vzdelávania až po adekvátne finančné ohodnotenie.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – postupné plnenie – tohto opatrenia závisí od dostatočného počtu zdravotníckych pracovníkov na Slovensku a výšky úhrad za poskytovanie zdravotnej starostlivosti zdravotnými poisťovňami. Na Slovensku sa v dôsledku výrazného nedostatku zdravotníckych pracovníkov robí nábor a nie výber, čo vôbec nie je dobré. Získať nového kvalitného zdravotníckeho pracovníka, a ešte k tomu do psychiatrického zariadenia je</p>	9

veľmi náročné. V psychiatrickej liečebni máme v súčasnosti 10 lekárov, z toho 5 sú atestovaní v odbore psychiatria, 4 lekári sú zaradení v predatestačnej príprave. Náklady na ich vzdelávanie sú hradené v plnej výške liečebňou. Od 1.8.2021 prijmete do pracovného pomeru 1 absolventa lekárskej fakulty, čím budeme mať zabezpečený dostatočný počet lekárov. Zdravotníckych pracovníkov okrem lekárov máme 80, čo je o 4 viac ako v auguste 2019 a v 1. polroku 2021 do liečebne nastúpi ďalších 5 zdravotníckych pracovníkov. Tu tiež liečebňa prispieva na vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a zvyšovanie ich kvalifikácie (4 zdravotnícki asistenti študujú v odbore ošetrovateľstvo na povolanie sestra). Pri získavaní nových sestier, zdravotníckych asistentov a sanitárov využívame náborové príspevky a príspevok na ubytovanie, čo máme zapracované v Kolektívnej zmluve. Využívame tiež možnosť prezentácie liečebne na zdravotníckych školách a organizovanie exkurzií v našom zariadení. Zdravotníckym pracovníkom, ktorí poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť pri lôžku je vyplácaný motivačný bonus na základe určených kritérií. Všetkým zamestnancom sú pravidelne vyplácané štvrťročné odmeny a liečebňa im prispieva do 3. piliera sumou vo výške 2% z hrubej mzdy.

Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:

Situácia sa oproti roku 2019 zmenila, v liečebni pracuje 6 lekárov, z toho iba jeden bez atestácie (v príprave), 5 psychológov, 1 liečebný pedagóg, 4 rehabilitačné sestry, 2 fyzioterapeuti. Podľa vyjadrenia vedenia PL Sučany chýba 8 zdravotných sestier a 3 lekári. Rovnako deklarovalo snahu o motiváciu zdravotníckych zamestnancov, niektorí zdravotní asistenti si zvyšujú štúdiom kvalifikáciu na povolanie sestra. Liečebňa ponúka náborový príspevok 12 tisíc eur lekárovi s atestáciou, 5 tisíc eur praktickej sestry. V oblasti vzdelávania v tomto smere úzko spolupracujú Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvo zdravotníctva SR. V čase monitorovacej návštevy (28.12.2023) zabezpečovali starostlivosť o pacientov 1 lekár, 1 zdravotná sestra, 1 sanitár a 1 zdravotný asistent. Monitorovací tím skonštatoval, že situácia v počte zdravotníckych pracovníkov sa oproti roku 2019 zmenila v neprospech pacientov. Znížil sa počet lekárov i sestier.

Záver:

Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie nevyvinulo dostatočné úsilie na plnenie opatrenia. Plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.

Opatrenie:

Zabezpečiť ľudsko-právne vzdelávanie a vzdelávanie zamerané na právne otázky – nedobrovoľná hospitalizácia, právo pacienta súhlasiť/nesúhlasiť s liečbou, spôsobilosť na právne úkony a pod.

Plnenie:

12.03.2021 – plnenie neuvedené – do konca roka 2021 bude zabezpečené ľudsko-právne vzdelávanie a vzdelávanie zamerané na právne otázky.

11

<p>20.02.2024 - do konca roku 2021 nebolo zabezpečené vzdelávanie z dôvodu pandémie COVID-19. v súčasnosti bol požiadaný externý právnik PL Sučany o zabezpečenie školenia v tejto oblasti.</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Úrad komisára hodnotí úsilie liečebne v oblasti ľudsko-právneho vzdelávania a vzdelávania zameraného na právne otázky – nedobrovoľná hospitalizácia, právo pacienta súhlasiť/nesúhlasiť s liečbou, spôsobilosť na právne úkony a pod. ako nedostatočné.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie nevyvinulo dostatočné úsilie na plnenie opatrenia. Plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	
<p><u>Opatrenie:</u> Vytvoriť tzv. izolačné miestnosti so sieťovými posteľami, kde budú pacienti umiestňovaní len na nevyhnutný čas.</p> <p><u>Plnenie:</u> 12.03.2021 – plnenie neuvedené – v súčasnosti prehodnocujeme vytvorenie tzv. izolačných miestností so sieťovými posteľami. Je to veľmi zložitá vzhľadom na priestorové možnosti liečebne. Možné ich bude plnohodnotne vytvoriť až po rozsiahlej rekonštrukcii liečebne. 20.02.2024 - sieťové postele sú postupne rušené, v roku 2019 bolo 30, aktuálne je v PL Sučany 6 sieťových postelí, ktoré sa postupne vymieňajú za štandardné postele, príp. postele so zníženou lôžnou plochou (príloha č. 5).</p> <p><u>Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:</u> Situácia zostala nezmenená. Vedenie liečebne aj v čase monitorovacej návštevy deklarovalo svoju snahu o budovanie tzv. izolačnej miestností v roku 2024.</p> <p><u>Záver:</u> Úrad komisára konštatuje, že monitorované zariadenie nevyvinulo dostatočné úsilie na plnenie opatrenia. Plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.</p>	22
<p><u>Opatrenie:</u> Rozšíriť spoluprácu so samosprávnym krajom, zariadeniami sociálnych služieb, či s mestom/obcou. Vytvoriť komunikačný tím pre komunitnú starostlivosť a pomoc pre pacientov dlhodobo umiestnených v zariadení a pre prípravu odchodu zo zariadenia do domáceho prostredia.</p> <p><u>Plnenie:</u></p>	32

12.03.2021 – plnené – spolupráca so zariadeniami sociálnych služieb, psychiatrickými zariadeniami v regióne, resocializačnými zariadeniami, obcou aj samosprávnym krajom je na veľmi dobrej úrovni. Je vytvorený komunikačný tím pre pomoc pacientom dlhodobo umiestneným v liečebni na návrat do domáceho prostredia.

Hodnotenie plnenia opatrenia úradom komisára:

Z rozhovorov so zamestnancami liečebne vyplynulo, že liečebňa vyvíja určité úsilie v oblasti komunikácie a spolupráce so zainteresovanými subjektami pre prípravu odchodu pacienta zo zariadenia. Napriek tomu sa v liečebni nachádza pacientka aj dlhodobo (30 rokov). Informácie o existencii, zložení a fungovaní komunikačného tímu liečebňa monitorovaciemu tímu neposkytla.

Záver:

Úrad komisára konštatuje, že je potrebné aj naďalej venovať pozornosť rozvíjaniu spolupráce pre komunitnú starostlivosť a pomoc pre pacientov dlhodobo umiestnených v zariadení a pre prípravu odchodu zo zariadenia do domáceho prostredia. Plnenie opatrenia bude ďalej posudzované v rámci plnenia úloh národného preventívneho mechanizmu.

Sumarizácia opatrení pre zriaďovateľa - Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR)

Termín plnenia priebežne

Opatrenie	číslo
Vypracovať jednotnú stratégiu a jednotný postup pre používanie obmedzovacích prostriedkov ukotvenú zákonom.	21
Zaviesť elektronickú registráciu obmedzovacích prostriedkov a povinnosť zariadenia oznamovať ich používanie MZ SR. Na základe hlásení o obmedzovacích prostriedkoch získať štatistiku ich používania s cieľom prijať opatrenia k ich nadmernému používaniu.	26
Zaviesť elektronickú registráciu používania EKT a povinnosť zariadenia oznamovať používanie EKT MZ SR. Na základe hlásení o používaní EKT získať štatistiku používania s cieľom kontroly a prijatia vhodných opatrení.	29

Hodnotenie plnenia opatrení úradom komisára pre zriaďovateľa - Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR)

Listom zo 04.01.2024 som požiadala ministerku zdravotníctva SR o vyjadrenie k uvedeným opatreniam s tým, že návrhy týchto, no i ďalších opatrení/ zistení z monitoringov dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím, ktoré som v roku 2019 vykonala v psychiatrických nemocniciach, psychiatrických liečebniach a na psychiatrických oddeleniach som osobne prerokovala s vtedajším vedením MZ SR na pracovnom stretnutí 13.11.2019. Som si vedomá, že niektoré z nich novelizáciou zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov stratili svoju opodstatnenosť. Napriek tomu som ich poslala v celosti v záujme zachovania kontinuity informácií. Zároveň som požiadala aj o osobné stretnutie, na ktorom plánujem ministerku zdravotníctva informovať o hlavných zisteniach z monitorovacej návštevy 28.12.2023 v PL Sučany. Tieto zistenia možno zhrnúť do nasledujúcich okruhov, ktorých riešenie považujem za akútne aj vzhľadom k tomu, že uvedené okruhy sa dotýkajú viacerých psychiatrických zariadení, nielen PL Sučany:

- výkon ochranných liečení,
- rôzne výšky úhrady zo zdravotných poisťovní, keďže mám avizované rôzne výšky úhrady za lôžko/deň,
- poskytovanie dlhodobej zdravotnej starostlivosti v liečebni (30 rokov),
- používanie sieťových postelí v špecifických situáciách (dôvody a časový rozsah).

Záver pre zriaďovateľa - Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR)

Úrad komisára konštatuje, že dňu spracovania tejto správy úrad komisára neviduje odpoveď zo strany MZ SR odpoveď na list zo 04.01.2024. Po jeho doručení bude odpoveď MZ SR zverejnená na stránke úradu komisára.